

Valtiovarainministeriön päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja kotikuntakorvauksen perusosasta vuodelle 2026

KHALL 17.02.2026
109/00.04.00/2026

Kunnanjohtaja

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden koostuminen:

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 §:n mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuus koostuu seuraavista valtionosuusperusteista:

- 1) valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista;
- 2) 13-17 §:ssä tarkoitettujen syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien määräytymisperusteista.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 1 §:ssä tarkoitettujen valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan, kun 6-12 §:n mukaisesti määräytyvät laskennalliset kustannukset lasketaan yhteen ja saadusta summasta vähennetään 21 §:ssä tarkoitettu kunnan omarahoitusosuus. Vuonna 2026 kunnan omarahoitusosuus on 1548,79 euroa asukasta kohden. Näin saatuun euromäärään lisätään 13-17 §:ssä tarkoitetut syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettu verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta lisätään ja vähennetään mainitun lain 4 ja 5 luvussa tarkoitetuilla erillä. Näitä ovat

- Perusopetuksen aloittamisen johdosta maksettavan rahoituksen vähentäminen
- Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden vähentäminen kuntaan maksetun perustoimeentulotuen määrällä
- Hyvinvointialueiden perustamisen ja tehtävien järjestämisvastuun siirrosta vuonna 2023 aiheutuneiden taloudellisten vaikutusten rajoittaminen (muutosrajoitin)
- Valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus
- Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset

Veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvaus:

Veroperustemuutoksista johtuvia kunnallisverotulomuutoksia vastaava euromäärä maksetaan kunnille valtionosuuden yhteydessä kunnan

peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 33 §:n mukaan. Kunnalle maksetaan sen verotulojen menetyistä vastaava euromäärä.

Kunnan kunkin varainhoitovuoden verotulojen menetyistä laskettaessa sovelletaan varainhoitovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden verotustietoja ja varainhoitovuotta edeltäneen vuoden veroprosenttia sekä asukaslukua varainhoitovuotta edeltäneen vuoden lopussa.

Veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausten hallinnointiin ja maksamiseen sovelletaan mainitun lain 45 §:n 1 momenttia, 46 §:n 1 ja 2 momenttia sekä 47-50 ja 53-55 §:ää. Muutoksenhausta säädetään 9 luvussa.

Toimivalta:

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 45 §:n mukaan valtiovarainministeriö myöntää kunnan peruspalvelujen valtionosuuden sekä korvauksen veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetyksistä.

Päätös:

Valtiovarainministeriö on kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 45 §:n nojalla myöntänyt kunnille kunnan peruspalvelujen valtionosuutta sekä päättänyt kuntien veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetysten korvauksista vuodelle 2026 liitteen 1 mukaisesti.

Myönnetyn valtionosuuden määrä ja sen laskentaperusteet sekä veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetysten korvauksen laskentaperusteet ilmenevät asianomaiselle kunnalle valtiovarainministeriön verkkosivuilta osoitteesta: vm.fi/valtionosuuspaatoksia-ja-laskentatietoja

Lisätietoja asiasta antaa kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, puh. 044 750 2111 tai mika.kilpelainen@sotkamo.fi

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi ja hyväksyy valtiovarainministeriön päätöksen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026 eikä hae päätökseen oikaisua.

Kunnanhallitus
Päätös